HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2020 Nr. 6

Politikeren - Klaus Berntsen

Af: v. Kurt Hedemand

Da det tredje Christiansborg blev åbnet den 28. maj 1918, blev det venstremanden Klaus Berntsens, som fik æren af at åbne den nye Folketingssal. Han var tingets ældste medlem og er den dag i dag stadig det medlem, som har siddet længst tid som valgt folketingsmedlem fra 1874 til 1925, i alt i 51 år.
Den unge og meget talende friskoleleder fra Højby, blev allerede som 23-årig i 1867 valgt som sognerådsformand i Højby sogn. Han brændte for liberalismen i venstres opfattelse af den nye grundlov fra 1848, hvor parlamentarismen burde råde, men blev undertrykt af kongehuset (Christian IX), samt adelen og de konservative højrepartier. I 1873 blev Klaus Berntsen valgt til folketinget. – På det tidspunkt var det dog kun ca. 15 % af de danske borgere, som havde valgret. Af dem benyttede kun halvdelen sig af muligheden for at stemme. – Kvinder, tyende og fattighjælpsmodtagere havde absolut ikke stemmeret, og valgbarhedsalderen var sat til 25 år.
I løbet af sin politiske karriere gjorde Klaus Berntsen den almindelige valgret til et af sine vigtigste mærkesager. Den skulle gælde for alle landets borgere, herunder kvinder og almindelige arbejdere uden fast ejendom. – En anden knast i det politiske system, som Klaus Berntsen ligeledes kæmpede imod, det var Rigsdagens system, som bestod af "to kamre": (1.) Folketinget som blev valgt af folket, (2.) landstinget udpeget direkte af Kongen og valgt blandt Adlen og det bedre borgerskab. – Sidstnævnte skulle godkende alle folketingets beslutninger, før de kunne lovbestemmes.

Ved et Amtsrådsmøde på Odense Slot i 1880 blev Klaus Berntsen specielt inviteret til at deltage af den daværende Kronprins Frederik (senere Kong Frederik VIII), som havde hørt så meget godt om de unge venstrefolk fra Fyn. De ville revidere Grundloven, så flest mulige fik valgret, herunder kvinderne. – Dette møde var starten til et varmt og familiært venskab mellem de to, som varede livet ud.
Som konseilspræsident (statsminister) i 1912 fremsatte Klaus Berntsen et nyt udkast til en revideret grundlov, som bl.a. gav stemmeret til størstedelen af befolkningen, herunder kvinderne, samt indførelse af forholdstal valg, som vi kender i dag. – Men bl.a. udbruddet af 1. verdenskrig samt forhalinger fra højrepartierne gjorde, at man først den 5. juni 1915 endelig kunne få forslaget vedtaget i folketinget med stemmerne 111 for og én imod.
Efter vedtagelsen gav formanden for folketinget ordet til Klaus Berntsen. Tingets medlemmer rejste sig til ære for ham, og han udtalte bl.a.: "Medens de fleste europæiske folk i denne forfærdelige kamp, der nu raser, er ved at opgive hverandre, enedes det lille danske folk om i fredelig forståelse af skaffe en ny forfatning (grundlov). Der er intet parti, der går herfra med bitterhed. Kampens mål, en frisindet grundlov, er nået".